

Francuscy żołnierze rehabilitowani po stu latach?

7 października 2013

„Tchórze” – tak zostali zapamiętani i jako tacy trafili na strony historycznych ksiąg. Czy francuscy wojskowi straceni za niesubordynację podczas I wojny światowej rzeczywiście zasłużyli na to miano?

Jedni załamali się z wyczerpania, nie znieśli uciążliwych warunków w okopach i kolejnych porażek. Drudzy byli szpiegami lub dopuszczali się innych przestępstw. Wszystkich skazano na śmierć, wszystkich czekało potępienie ze strony społeczeństwa, wszystkich uznano za zdrajców bądź tchórzy. Sprawiedliwie?

1 października grupa historyków spotkała się z Kaderem Arifem, francuskim ministrem do spraw weteranów i przedłożyła mu sprawozdanie, wzywające do zrehabilitowania większości zniesławionych żołnierzy. „W naszym społeczeństwie istnieje duża zgodność, że większość z nich nie była tchórzami, lecz dobrymi żołnierzami, którzy wykonali swoje obowiązki i nie zasłużyli na śmierć” – mówi raport.

W sprawozdaniu zwrócono uwagę na przerażające warunki panujące na linii frontu i kolejne niepowodzenia, które fatalnie wpływały na morale walczących. Wspomniano np. o przypadku czterech żołnierzy, wykończonych po nieudanych natarciach i nie mających siły ani motywacji, by wrócić na pole bitwy. Zostali skazani na śmierć.

71-stronicowy raport proponuje rządowi francuskiemu cztery opcje: nie robić nic, dokonać generalnej rehabilitacji, rozpatrywać indywidualne przypadki jeden po drugim bądź złożyć „oficjalną deklarację”. Pierwsze rozwiązanie zdecydowanie odrzuca. Drugie uważa za niesprawiedliwe z tego choćby powodu, że „nikt nie może uczciwie powiedzieć, że Mata Hari, zastrzelona decyzją Rady Wojennej, umarła za Francję”. Trzecia

opcja z kolei pochłonięłaby zbyt wiele czasu i nakładów
pieniężnych. Autorzy sprawozdania zalecają zatem „oficjalną
deklarację” niewinności znacznej części straconych podczas
Wielkiej Wojny żołnierzy. „Oświadczenie, że ci żołnierze
również, w pewien sposób, „zmarli chroniąc Francję” mogłoby
być wyrazem pewnego rodzaju moralnego i obywatelskiego
ułaskawienia” – podsumowano w raporcie.

Autor: Julita Kamionowska

Na podstawie: english.rfi.fr, france24.com, thenews.com.pk

Źródło: Histmag.org